

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 9/0-02-747/2019-2
Датум: 17.9.2019. године

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Београд
ул. Немањина 22-26

Савет Комисије на основу члана 22. а у вези са чланом 21. став 1. тачка 7) Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 95/13) на 223. седници од 13. септембра 2019. године, даје следеће

М И Ш Љ Е Њ Е

Министарство просвете, науке и технолошког развоја доставило је, 4. септембра 2019. године, Комисији за заштиту конкуренције, Нацрт закона о жиговима, ради давања мишљења.

Комисија за заштиту конкуренције је у мишљењу на Нацрт закона о изменама и допунама закона о жигу од 8. маја 2018. указала на потребу измене законског решења које предвиђа принцип националног исцрпљења жига, уместо опште прихваћеног концепта међународног исцрпљења жига. Према важећој одредби носилац жига нема право да спречи промет робе која носи његов жиг, у случају да је ту робу по први пут ставио у промет у Републици Србији носилац жига, или лица које је он овластио. Из наведеног следи *argumentum a contrario* да носилац жига (увозник) има право да трећим лицима забрани промет робе, уколико су та трећа лица, без знања или дозволе носиоца жига, ставила у промет робу у Републици Србији (забрана паралелног увоза).

Ради отклањања ефеката које постојеће законско решење производи на тржишту Републике Србије предложена је измена одредбе и примена концепта међународног исцрпљења жига.

Разматрајући достављени Нацрт закона о жигу утврђено је да је у члану 53. прихваћен предлог Комисије за заштиту конкуренције, а што сматрамо веома значајном изменом којом се отклања забрана паралелне трговине, а истовремено подстиче здрава конкуренција.

Указујемо да ће ефекат примене одредбе члана 53. бити већа конкуренција, прво између увозника истих брендова (нпр. увозника Nivea - intrabrand), а последично и између свих произвођача производа који су супститути (нпр. произвођача маслиновог уља без обзира на бренд - interbrand), што ће за резултат имати аутоматски ниже цене на тржишту увозних производа, а и домаћих. Наиме, дозволом паралелног увоза отклања се ценовни диспаритет.

Важеће законско решење имало је за последицу да ексклузивни увозници/дистрибутери постају једини и искључиви увозници одређеног брэнда, док институт националног исцрпљења постаје баријера уласку на тржиште истоветне робе по нижој цени. Проширење ексклузивних права усмерених на забрану паралелног увоза заиста може да има значајан утицај на конкуренцију и слободно кретање робе на тржишту, па у том смислу и на ограничавање ценовне и квалитативне конкуренције истоветних производа. Уз постојање одговарајућих правно доступних механизма којима се штити законом прописано право, ексклузивни увозници/дистрибутери користећи исте, контролисали су увоз и пласман робе, која је под режимом заштите права интелектуалне својине, у Србију у смислу националног исцрпљења. Пример за наведено је покушај (обичног, неексклузивног) увозника да увезе козметику Nivea и то директно из фабрике из Пољске, при чему би цена тих производа на тржишту Републике Србије била нижа за око 30% у односу на постојеће цене. Због института националног исцрпљења жига, ексклузивни увозник (у конкретном случају Делта), је добио спор против „обичног“ увозника пред Привредним судом и онемогућио паралелни увоз. Слична ситуација је била присутна и код покушаја увоза Milka чоколада, при чему је предвиђена продајна цена била за 20% нижа од тренутне. Пример за наведено је и одлазак у земље региона ради куповине техничких уређаја.

Омогућавање паралелног увоза има велики значај и у домену јавних набавки због повећања броја потенцијалних понуђача и ценовне конкуренције производа који су предмет јавне набавке. Паралелни увоз омогућиће већи број потенцијалних понуђача који набављају производе који су предмет јавне набавке из различитих извора, нижу почетну цену производа, што истовремено умањује и вредност набавке, остварујући на такав начин значајне уштеде за буџет, кроз смањење јавних расхода (школа, болница и других корисника јавних средстава).

Савет Комисије оцењује да Нацрт закона о жиговима не садржи одредбе које су спорне са са становишта примене Закона о заштити конкуренције.